

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. В.В. ДОКУЧАЄВА**

**Факультет захисту рослин
Кафедра мовних дисциплін**

**ПРОГРАМА
ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Іноземна (англійська) мова за професійним спрямуванням»**

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

Галузь знань – 09 «Біологія»

Спеціальність – 091 «Біологія»

Освітня (освітньо-наукова) програма – «Біологія»

Харків – 2020

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Герман Людмила Володимирівна, кандидат
філологічних наук, професор ХНАУ;
Гладких Ірина Олександрівна, викладач кафедри мовних дисциплін

Обговорено та рекомендовано до видання вченою радою факультету захисту
рослин (протокол № 2 від 28 серпня 2019 р.)

Завідувач кафедри _____ Л. Герман _____
(підпис) (ініціали та прізвище)

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Іноземна (англійська) мова за професійним спрямуванням» складена для підготовки здобувачів III освітньо-наукового рівня вищої освіти спеціальності **091 «Біологія»**. Зазначена навчальна дисципліна викладається в першому та другому семестрах. Навчальна програма передбачає лекції та практичні заняття.

Дисципліна базується на курсі англійської мови для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти та одночасно може вивчатися з педагогікою вищої школи, філософією, інформаційними технологіями в наукових дослідженнях.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Іноземна (англійська) мова за професійним спрямуванням» для здобувачів III освітньо-наукового рівня вищої освіти є досягнення рівня знань, навичок і вмінь, який забезпечуватиме необхідну для фахівців комунікативну спроможність в сферах професійного, наукового та ситуативного спілкування в усній і письмовій формах; формування вмінь та навичок професійного перекладу автентичної біологічної літератури; оволодіння навичками роботи з діловою документацією англійською мовою; формування вмінь та навичок самостійної роботи з англійськими біологічними текстами; розвиток навичок усного спілкування у професійній, науковій і діловій сферах.

Основні **завдання** вивчення дисципліни «Іноземна (англійська) мова за професійним спрямуванням» полягають в удосконаленні й подальшому розвитку знань, навичок і вмінь з англійської мови, набутих в обсязі програми вишу в різних видах мовленнєвої діяльності, що необхідно для ведення самостійної науково-дослідницької діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми здобувачі повинні:

знати:

- особливості мови і стилю в теорії і практиці перекладу наукової та фахової біологічної літератури;
- поняття перекладу, еквівалент і аналог, перекладацькі трансформації, контекстуальні заміни, багатозначність слів, співпадання і розбіжності значень інтернаціональних слів, «хибні друзі перекладачів» тощо;
- основні проблеми контрастивної стилістики англійської мови, зокрема стосовно наукового мовлення у сфері біології;
- теоретичні засади анотування й реферування, такі як призначення, структура та особливості мови анотації і реферату, види анотацій (описова, реферативна) і реферату (реферат-конспект, реферат-резюме, оглядовий реферат).

уміти:

- сприймати і розуміти монологічні та діалогічні висловлювання носіїв мови в межах фахової, наукової та ситуативної тематики на рівні 85-90% інформації при темпі висловлювання 100-120 слів на хвилину;
- самостійно готувати повідомлення про проблему, мету, методи та засоби дослідження, експеримент, опрацювання даних, висновки та інші аспекти наукової роботи;
- мати навички діалогічного мовлення для ведення наукової дискусії;
- швидко ознайомлюватися з тематикою наукового матеріалу та стисло давати характеристику загального уявлення про його зміст та змістову цінність інформації, просліджувати розвиток теми і загальну аргументацію та розуміти головні положення змісту;
- за одну академічну годину (45 хвилин) письмово перекладати (зі словником) 2500 друкованих знаків оригінального тексту з біології, для усного перекладу – 4000-4500 друкованих знаків;
- складати англійською мовою анотації та реферати до наукових статей, доповідей, матеріалів дослідження тощо;
- періодично виконувати письмові лексичні і граматичні вправи, складати плани чи конспекти до прочитаного, викладати зміст прослуханого чи прочитаного тексту у письмовому вигляді, писати доповіді і повідомлення, приватні та ділові листи, інші види документації (заявки на участь у конференції, стислий біографічний нарис тощо);
- спілкуватися в іншомовному науковому і професійному середовищах;
- працювати спільно з дослідниками з інших країн.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни:

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Техніка перекладу англійської наукової біологічної літератури.
2. Біологія клітин.
3. Біологія рослин.
4. Мікробіологія та біотехнологія.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 180 годин/ 6 кредитів ЄКТС.

Рекомендована література

Основна

1. Бондар Т.І. Англійська мова для аспірантів та наукових співробітників: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Т.І. Бондар, З.Ф. Кириченко та ін. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 352 с.
2. Герман Л.В., Шульга І.В., Макарьська Є.Г. Ділова англійська мова: практикум / Л.В. Герман, І.В. Шульга, Є.Г. Макарьська – Харків: ХНАУ, 2018. – 52 с.

3. Герман Л.В. Ділова англійська мова: посібник для студентів магістрантів агрономічного факультету/ Л.В.Герман, В.О.Турченко/ Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В.Докучаєва. – Х.: ХНАУ, 2014. – 145с.
4. Жук Л.Я. Academic and professional Communication/ Л.Я.Жук, Є.С. Ємельянова, О.Л. Ільєнко/ . – Х.: Міськдрук, 2011. – 268с.
5. Khachaturova M.F. English for Business Contacts / М.Ф. Хачатурова. – К.: издательство «Аконит», 1997. – 265 с.
6. Чорна В.Л. Ділова англійська мова: посібник для студентів-магістрантів агрономічного факультету/ В.Л.Чорна, О.В.Логінова/ Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В.Докучаєва. – Х.: ХНАУ, 2015. – 78с.
7. Raven P. Understanding biology/P.Raven,G.Johnson/. – USA: Times Mirror, 1996.- P.165-304.

Додаткова

1. Адаменко П.А., Вейтцман Є.А., Дьяконов Л.П. Англо-русский сельскохозяйственный словарь / П.А. Адаменко, Є.А. Вейтцман, Л.П. Дьяконов. – Москва: Рус. яз., 1983. – 875 с.
2. Герман Л.В., Шульга І.В., Коврига. Англо-український словник термінів з агрономії та захисту рослин. / Л.В. Герман, І.В. Шульга, Ю.В. Коврига. – Харків: ХНАУ, 2019. – 96 с.
3. Кокшарова Н.Ф. Лекции по стилистике (английский язык): учебное пособие / Н.Ф. Кокшарова: Томский политехнический университет. – Томск: Изд-во Томского политехнического университета, 2011. – 104 с.
4. Крисенко С.М. Новітній англо-український, українсько-англійський словник / С.М. Крисенко. – Харків: Промінь. – 2010. – 259 с.
5. Текстотека кафедри.

Інформаційні ресурси

1. World journal of agricultural research [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.sciepub.com/journal/WJAR>
2. Sustainable agriculture research [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ccsenet.org/journal/index.php/sar>
3. Outlook on agriculture [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ingentaconnect.com/content/ip/ooa>

Форма підсумкового контролю успішності навчання – екзамен.

Засоби діагностики успішності навчання - поточний та семестровий контроль.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. В.В. ДОКУЧАЄВА**

Кафедра мовних дисциплін

«Затверджую»

Проректор з науково-педагогічної роботи
доц. Петров В.М. _____

« 28 » серпня 2020 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Іноземна (англійська) мова за професійним спрямуванням»**

Галузь знань – 09 «Біологія»

Спеціальність – 091 «Біологія»

Освітньо-професійна програма – «Біологія»

Факультет захисту рослин

Харків – 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Іноземна (англійська) мова за професійним спрямуванням» для здобувачів галузі знань 09 «Біологія», спеціальності 091 «Біологія» освітньо-наукової програми «Біологія».

« 26 » серпня, 2020 р., _____ с.

Розробники: **Герман Людмила Володимирівна**, кандидат філологічних наук, професор ХНАУ;

Гладких Ірина Олександрівна, викладач кафедри мовних дисциплін.

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри мовних дисциплін.

Протокол від « 26 » серпня 2020 р. № 1

Завідувач кафедри _____ Л.В. Герман
(підпис)

« 26 » серпня 2020 р.

Схвалено навчально-методичною комісією факультету захисту рослин.

Протокол від « 28 » серпня 2020 р. № 2

Голова навчально-методичної комісії
факультету захисту рослин
кандидат с.-г. наук, доцент

І.В. Забродіна

© _____, 2020 р.

© _____, 2020 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 09 «Біологія»	Обов’язкова	
	Спеціальність 091 «Біологія»		
Змістових модулів – 4	Освітньо-наукова програма «Біологія»	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 180		2020-й – 2021-й	
		Семестр	
		1-й – 2-й	
		Лекції	
Тижневих годин: аудиторних – 4 самостійної роботи здобувача – 8	Освітній рівень: третій (освітньо-науковий)	10 год	10
		Практичні	
		74 год	22
		Лабораторні	
		0 год	0
		Самостійна робота	
		96 год	148
		Вид контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Іноземна (англійська) мова за професійним спрямуванням» для здобувачів III освітньо-наукового рівня вищої освіти є досягнення рівня знань, навичок і вмінь, який забезпечуватиме необхідну для фахівців комунікативну спроможність в сферах професійного, наукового та ситуативного спілкування в усній і письмовій формах; формування вмінь та навичок професійного перекладу автентичної біологічної літератури; оволодіння навичками роботи з діловою документацією англійською мовою; формування вмінь та навичок самостійної роботи з англомовними біологічними текстами; розвиток навичок усного спілкування у професійній, науковій і діловій сферах.

Основні **завдання** вивчення дисципліни «Іноземна (англійська) мова за професійним спрямуванням» полягають в удосконаленні й подальшому розвитку знань, навичок і вмінь з англійської мови, набутих в обсязі програми вишу в різних видах мовленнєвої діяльності, що необхідно для ведення самостійної науково-дослідницької діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми здобувачі повинні:

знати:

- особливості мови і стилю в теорії і практиці перекладу наукової та фахової біологічної літератури;
- поняття перекладу, еквівалент і аналог, перекладацькі трансформації, контекстуальні заміни, багатозначність слів, співпадання і розбіжності значень інтернаціональних слів, «хибні друзі перекладачів» тощо;
- основні проблеми контрастивної стилістики англійської мови, зокрема стосовно наукового мовлення у сфері біології;
- теоретичні засади анутовування й реферування, такі як призначення, структура та особливості мови анотації і реферату, види анотацій (описова, реферативна) і реферату (реферат-конспект, реферат-резюме, оглядовий реферат).

уміти:

- сприймати і розуміти монологічні та діалогічні висловлювання носіїв мови в межах фахової, наукової та ситуативної тематики на рівні 85-90% інформації при темпі висловлювання 100-120 слів на хвилину;
- самостійно готувати повідомлення про проблему, мету, методи та засоби дослідження, експеримент, опрацювання даних, висновки та інші аспекти наукової роботи;
- мати навички діалогічного мовлення для ведення наукової дискусії;
- швидко ознайомлюватися з тематикою наукового матеріалу та стисло давати характеристику загального уявлення про його зміст та змістову цінність інформації, просліджувати розвиток теми і загальну аргументацію та розуміти головні положення змісту;
- за одну академічну годину (45 хвилин) письмово перекладати (зі словником) 2500 друкованих знаків оригінального тексту з біології, для усного перекладу – 4000-4500 друкованих знаків;
- складати англійською мовою анотації та реферати до наукових статей, доповідей, матеріалів дослідження тощо;
- періодично виконувати письмові лексичні і граматичні вправи, складати плани чи конспекти до прочитаного, викладати зміст прослуханого чи прочитаного тексту у письмовому вигляді, писати доповіді і повідомлення, приватні та ділові листи, інші види документації (заявки на участь у конференції, стислий біографічний нарис тощо);
- спілкуватися в іншомовному науковому та професійному середовищах;
- працювати спільно з дослідниками з інших країн.

Перелік компетентностей:

Компетентності, якими повинен володіти здобувач:

1. Здатність працювати в міжнародному контексті.
2. Здатність аналізувати іншомовні джерела інформації для отримання даних, що є необхідними для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.
3. Здатність брати участь у наукових та професійних дискусіях на міжнародному рівні, відстоювати свою власну позицію.

Програмні результати навчання

Здобувач ступеня доктора філософії повинен:

1. Вільно спілкуватися в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю у відповідній галузі наукової та/або професійної діяльності на міжнародному рівні.
2. Вільно презентувати та обговорювати результати досліджень, наукові та прикладні проблеми біології іноземною мовою, кваліфіковано відображати англійською мовою результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.
3. Вміти працювати з різними автентичними джерелами, здійснювати, обробляти, аналізувати та систематизувати отриману інформацію, проводити критичний аналіз різних інформаційних джерел, наукової літератури, досліджень вітчизняних і зарубіжних авторів з питань біології.

Міждисциплінарні зв'язки:

1. Курс з англійської мови для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти.
2. Педагогіка вищої школи.
3. Філософія.
4. Інформаційні технології в наукових дослідженнях.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Техніка перекладу англomовної наукової біологічної літератури.

Тема 1. Теоретичні принципи перекладу.

Лексико-стилістичні особливості наукової біологічної літератури.

Способи творення агробіологічних термінів. Граматичні конструкції та звороти наукової агробіологічної літератури. Особливості користування словниками та довідковою літературою.

Тема 2. Морфологічні характеристики частин мови.

Іменник та його граматичні категорії. Розряди займенника. Прикметник. Прислівник. Числівник. Означений та неозначений артикль.

Тема 3. Дієслово.

Система часів в активному та пасивному стані. Особливості використання і перекладу пасивного стану. Модальні дієслова. Функції дієслів to be, to have, to do та їх переклад. Дієприкметник 1, 2, інфінітив, герундій. Їх функції та переклад. Узгодження часів. Умовний спосіб.

Тема 4. Синтаксичні особливості наукової літератури.

Структура речення в англійській мові. Розповідні, питальні та заперечні речення. Типи питань в англійській мові. Синтаксичні особливості перекладу (умовне речення, неозначено-особове та безособове, безсполучникове підрядне речення, складнопідрядне речення, еліпсис, інверсія тощо)

Тема 5. Реферування та анотування біологічної літератури.

Теоретичні засади реферування та анотування. Призначення, структура та особливості мови реферату та анотації. Типи рефератів та анотацій.

Змістовий модуль 2. Біологія клітини.

Тема 6. Клітина рослини.

Читання та переклад тексту “The cell is the basic unit of life”.

Виконання лексичних вправ (3-8) та завдань на розвиток навичок професійного мовлення (10-11). Складання анотації до тексту

Тема 7. Фотосинтез.

Читання та переклад тексту “Photosynthesis”. Виконання лексичних вправ (2-7) та завдань на розвиток навичок професійного мовлення (9-10). Аудіювання тексту “Darwin’s Theory of evolution”.

Тема 8. Розмноження клітин.

Читання та переклад тексту “Reproduction of cells”. Виконання лексико-граматичних вправ (4-7). Переказ тексту згідно з планом.

Тема 9. Спадковість.

Читання та переклад тексту “Mendel about heredity”. Виконання лексико-граматичних вправ (2-8). Монологічне мовлення на тему “The significance of Mendel’s theory”. Складання автобіографії.

Тема 10. Гени.

Читання та переклад тексту “Genes and how they work”. Виконання лексичних вправ (3-7). Відповіді на питання до тексту. Написання резюме.

Змістовий модуль 3. Біологія рослини.

Тема 11. Характеристика живих організмів.

Читання та переклад тексту “Characteristics of living organisms”. Виконання лексичних вправ (2-8) та завдань на розвиток навичок професійного мовлення (9-10). Монологічне повідомлення на тему “Basic differentiating characteristics of the five kingdoms”.

Тема 12. Структура насіння та його розвиток.

Читання та переклад тексту “Seeds structure and their development”. Виконання лексичних вправ (2-8) та завдань на розвиток навичок професійного мовлення (9-10). Обговорення фільму “Water, water everywhere”.

Тема 13. Види насіння та його категорії.

Читання та переклад тексту “Types and categories of seeds”. Виконання лексико-граматичних вправ (3-7) та завдань на розвиток діалогічного мовлення (складання діалогів по тексті). Написання ділового листа.

Тема 14. Розмноження рослин.

Читання та переклад тексту “Plant Reproduction”. Виконання лексико-граматичних вправ (3-7) та завдань на розвиток монологічного мовлення. (9-10) Скласти заявку на участь у конференції.

Тема 15. Як рослини функціонують.

Читання та переклад тексту “How plants function”. Виконання лексико-граматичних вправ (4-7). Переказ тексту згідно з планом. Обговорення фільму “Acid rains – What is wrong about it?”

Змістовий модуль 4. Мікробіологія та біотехнологія.

Тема 16. Історія мікробіології.

Читання та переклад тексту “History of Microbiology”. Виконання лексичних вправ (2-8) та завдань на розвиток навичок професійного мовлення (9-10). Монологічне повідомлення на тему “Microbial nutrition and growth”.

Тема 17. Мікробне харчування і ріст.

Читання та переклад тексту “Microbial nutrition and growth”. Виконання лексико-граматичних вправ (2-8). Монологічне мовлення на тему “Microbiology of food”.

Тема 18. Основні методи в галузі біотехнології.

Читання та переклад тексту “Basic techniques in biotechnology”. Виконання лексико-граматичних вправ (3-7). Переказ тексту згідно з планом. Скласти ділову телефонну розмову.

Тема 19. Створення генетично модифікованих організмів.

Читання та переклад тексту “Formation of Genetically Modified Organisms (GMOs)”. Виконання лексико-граматичних вправ (4-8). Скласти план переказу та анотацію до тексту “Agricultural Biotechnology Is Just One of Several Options for the Future”.

Тема 20. Основні поняття біотехнології.

Читання та переклад тексту “Prospects for use of this technology”. Виконання лексичних вправ (1-7) та завдань на розвиток навичок професійного мовлення (9-10). Аудіювання тексту “Basic concepts in biotechnology”.

4. Структура навчальної дисципліни

Денна форма

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		л	п	лаб	с.р.
Змістовий модуль 1. Техніка перекладу англomовної наукової біологічної літератури					
Тема 1. Теоретичні принципи перекладу	18	2			16
Тема 2. Морфологічні характеристики частин мови (іменник,займенник тощо)	2	2			
Тема 3. Дієслово.	2	2			
Тема 4. Синтаксичні особливості наукової літератури.	2	2			
Тема 5. Реферування та анотування біологічної літератури.	16	2			14
Разом за змістовим модулем 1	40	10			30
Змістовий модуль 2. Біологія клітин.					
Тема 6. Клітина рослини.	18		6		12
Тема 7. Фотосинтез.	4		4		
Тема 8 Розмноження клітин.	6		6		
Тема 9. Спадковість	18		4		14
Тема 10. Гени.	16		6		10
Разом за змістовим модулем 2	62		26		36
Змістовий модуль 3. Біологія рослин.					
Тема 11. Класифікація живих істот. Характеристика живих організмів.	16		6		10
Тема 12. Структура насіння та його розвиток.	6		6		
Тема 13. Види насіння та його категорії.	6		6		
Тема 14. Розмноження рослин.	6		6		
Тема 15. Як рослини функціонують.	4		4		
Разом за змістовим модулем 3	38		28		10
Змістовий модуль 4. Мікробіологія та біотехнологія.					
Тема 16. Історія мікробіології.	16		6		10
Тема 17. Мікробне харчування і ріст.	4		4		
Тема 18. Основні методи в галузі біотехнології.	6		6		
Тема 19. Генетично-модифіковани продукти. Створення генетично модифікованих організмів.	14		4		10
Разом за змістовим модулем 4	40		20		20
Усього годин	180	10	74		96

Заочна форма

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		л	п	лаб	с.р.
Змістовий модуль 1. Техніка перекладу англомовної наукової біологічної літератури					
Тема 1. Теоретичні принципи перекладу	20	2			18
Тема 2. Морфологічні характеристики частин мови (іменник,займенник тощо)	2	2			
Тема 3. Дієслово.	2	2			
Тема 4. Синтаксичні особливості наукової літератури.	2	2			
Тема 5. Реферування та анотування біологічної літератури.	20	2			18
Разом за змістовим модулем 1	46	10			36
Змістовий модуль 2. Біологія клітин.					
Тема 6. Клітина рослини.	20		2		18
Тема 7. Фотосинтез.	4		4		
Тема 8 Розмноження клітин.	2		2		
Тема 9. Спадковість	20				20
Тема 10. Гени.	18				18
Разом за змістовим модулем 2	64		8		56
Змістовий модуль 3. Біологія рослин.					
Тема 11. Класифікація живих істот. Характеристика живих організмів.	20		2		18
Тема 12. Структура насіння та його розвиток.	2		2		
Тема 13. Види насіння та його категорії.	2		2		
Тема 14. Розмноження рослин.	2		2		
Тема 15. Як рослини функціонують.	4				4
Разом за змістовим модулем 3	30		8		22
Змістовий модуль 4. Мікробіологія та біотехнологія.					
Тема 16. Історія мікробіології.	16		2		14
Тема 17. Мікробне харчування і ріст.	4				4
Тема 18. Основні методи в галузі біотехнології.	2		2		
Тема 19. Генетично-модифіковани продукти. Створення генетично модифікованих організмів.	18		2		16
Разом за змістовим модулем 4	40		6		34
Усього годин	180	10	22		148

5. Теми практичних занять

Денна форма

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Клітина рослини.	6
2	Тема 2. Фотосинтез.	4
3	Тема 3. Розмноження клітин.	6
4	Тема 4. Спадковість.	4
5	Тема 5. Гени.	6
6	Тема 6. Характеристика живих організмів.	6
7	Тема 7. Структура насіння та його розвиток.	6
8	Тема 8. Види насіння та його категорії.	6
9	Тема 9. Розмноження рослини.	6
10	Тема 9. Як рослини функціонують.	4
11	Тема 10. Історія мікробіології.	6
12	Тема 11. Мікробне харчування і ріст.	4
13	Тема 12. Основні методи в галузі біотехнології.	6
14	Тема 13. Створення генетично модифікованих організмів.	4
	Разом	74

Заочна форма

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Клітина рослини. Фотосинтез.	6
3	Тема 2. Розмноження клітин.	2
4	Тема 3. Спадковість.	
5	Тема 4. Гени.	
6	Тема 5. Характеристика живих організмів.	2
7	Тема 6. Структура насіння та його розвиток.	2
8	Тема 7. Види насіння та його категорії.	2
9	Тема 8. Розмноження рослини.	2
10	Тема 9. Як рослини функціонують.	
11	Тема 10. Історія мікробіології.	2
12	Тема 11. Мікробне харчування і ріст.	
13	Тема 12. Основні методи в галузі біотехнології.	2
14	Тема 13. Створення генетично модифікованих організмів.	2
	Разом	22

6. Самостійна робота

Самостійна робота аспіранта відноситься до інформаційно-розвиваючих методів навчання і є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Види самостійної роботи аспірантів за цільовим призначенням:

1. Вивчення нового матеріалу: читання та конспектування літературних джерел інформації; перегляд відеосюжетів або відеофільмів; прослуховування аудіозаписів; інші види занять.

2. Поглиблене вивчення матеріалу: підготовка до контрольних робіт, практичних занять, виконання інших типів завдань..

3. Вивчення матеріалу з використанням елементів творчості: участь у ділових іграх і в розборі проблемних ситуацій; підготовка рефератів та анотацій, доповідей на конференції; інші види занять.

4. Читання фахової автентичної літератури в обсязі 750000 знаків, її усний або письмовий переклад, реферування, відповіді на питання викладача по змісту тексту.

5. Підготовка доповіді про наукову діяльність аспіранта, де відображається тема дисертації, актуальність теми, об'єкт та предмет, методи дослідження тощо.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Теоретичні принципи перекладу 1.Завдання на способи творення біологічних термінів. 2. Переклад автентичного тексту з фаху здобувача. 3. Оформлення заявки на конференцію.	16
2	Тема 2. Реферування та анотування біологічної літератури. 1.Написання оглядового реферату по автентичній англійській літературі на тему дисертаційної роботи. 2. Складання анотації до автентичної україномовної статті, пов'язаної з темою дослідження.	14
3	Тема 3 . Клітина рослини 1. Робота з відеосюжетом, присвяченим R.Hooke.	12
4	Тема 4 . Спадковість 1. Проведення пошуку фахової літератури в мережі Інтернет на тему “Mendel’s experiments” та здійснення її реферативного огляду. 2. Підготовка виступу на наукову конференцію, присвячену визначним генетикам. 3. Огляд фільму “Mendel’s theory”. Виконання вправ до нього,	14
5	Тема 5 . Гени. ДНК – генетичний матеріал. 1. Складання анотації до тексту “Chemical structure of DNA”. Виконання завдань для виявлення розуміння тексту. 2.Оформлення автобіографії, резюме.	10

6	Тема 6. Класифікація живих істот. 1. Доповідь на тему “Classification of Living Things ”. 2. Складання англо-українського термінологічного словника на 100 лексичних одиниць. 3. Домашнє читання фахової літератури (450 000 знаків).	10
7	Тема 7. Генетично-модифіковані продукти. 1. Підготовка до круглого столу “Gene Revolution. Science and technology. Plant Breeding Methodologies”. 2. Написання анотації до україномовної наукової фахової статті.	10
8	Тема 8. Мікробіологія 1. Написання приватного та ділового листів. 2. Пошук літератури в мережі Інтернет та підготовка виступу на тему “Micribial Nutrition and Growth”	10
	Разом	96

Заочна форма

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Теоретичні принципи перекладу 1. Завдання на способи творення біологічних термінів. 2. Переклад автентичного тексту з фаху здобувача. 3. Оформлення заявки на конференцію.	18
2	Тема 2. Реферування та анотування біологічної літератури. 1. Написання оглядового реферату по автентичній англійській літературі на тему дисертаційної роботи. 2. Складання анотації до автентичної україномовної статті, пов'язаної з темою дослідження.	18
3	Тема 3 . Клітина рослини 1. Робота з відеосюжетом, присвяченим R.Hooke. 2. Домашнє читання фахової літератури (300 000 знаків).	18
4	Тема 4 . Спадковість 4. Проведення пошуку фахової літератури в мережі Інтернет на тему “Mendel’s experiments ” та здійснення її реферативного огляду. 5. Підготовка виступу на наукову конференцію, присвячену визначним генетикам. 6. Огляд фільму “Mendel’s theory”. Виконання вправ до нього,	20
5	Тема 5 . Гени. ДНК – генетичний матеріал. 1. Складання анотації до тексту “Chemical structure of DNA”. Виконання завдань для виявлення розуміння тексту. 2. Оформлення автобіографії, резюме.	18
6	Тема 6. Класифікація живих істот. 1. Доповідь на тему “Classification of Living Things ”. 2. Складання англо-українського термінологічного словника на 100 лексичних одиниць. 3. Домашнє читання фахової літератури (450 000 знаків).	18
7	Тема 15. Як рослини функціонують. 1. Читання та переклад тексту, відповіді на питання.	4

8	Тема 7. Генетично-модифіковани продукти. 1. Підготовка до круглого столу “Gene Revolution. Science and technology. Plant Breeding Methodologies”. 2. Написання анотації до україномовної наукової фахової статті.	16
9	Тема 8. Мікробіологія 1. Написання приватного та ділового листів. 2. Пошук літератури в мережі Інтернет та підготовка виступу на тему “Microbial Nutrition and Growth”	14
10	Мікробне харчування і ріст. 1. Пошук літератури в мережі Інтернет і написання реферату.	4
	Разом	148

7. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни використовуються наступні методи навчання:

1) Група методів за джерелом інформації і сприйняття навчальної інформації – **словесні** (лекція, бесіда, розповідь); **наочні** – (ілюстрація, демонстрація, презентація), **практичні** (збір інформації, її мовна обробка).

Лекція - логічно вивершений, науково обґрунтований і систематизований виклад певного наукового або науково-методичного питання, ілюстрований, за необхідності, засобами наочності. Лекція є однією з основних організаційних форм навчальних занять і, водночас, методів навчання.

Лекція із застосуванням ігрових методів – застосовуються методи мозкової атаки, методи конкретних ситуацій та інші, коли здобувачі самі формулюють проблему і намагаються її вирішити.

Практичні заняття – форма навчального заняття, на якому викладач організує детальний розгляд здобувачами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння та навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання здобувачами відповідно до сформульованих завдань.

Індивідуальне заняття - форма навчального заняття, що проводиться з окремими здобувачами з метою підвищення рівня їх підготовки та розкриття індивідуальних творчих здібностей.

Рольові ігри (інсценізація) – форма активізації здобувачів, за якої вони задіяні в процесі інсценізації певної виробничої ситуації у ролі безпосередніх учасників подій.

Консультація – форма навчального заняття, при якій здобувач отримує відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування (проводяться протягом семестру – поточні консультації, семестрові та екзаменаційні).

2) Група методів за логікою передачі і сприйняття навчального матеріалу: **індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні;**

3) Група методів за ступенем самостійного мислення при засвоєнні знань – **репродуктивні та продуктивні** (дослідницькі, пошукові, частково-пошукові);

4) Група методів за ступенем управління навчальним процесом: навчання під керівництвом викладача, самостійна робота здобувача з навчальною та науковою літературою, текстами лекцій, підготовка до практичних занять, робота з комп'ютером, виконання письмових завдань.

8. Методи контролю

Система оцінювання результатів успішності засвоєння знань, вмінь, комунікацій, автономності та відповідальності здобувачів включає поточний, модульний (відповідно визначеному змістовому модулю), та підсумковий/семестровий контроль результатів навчання.

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, лабораторно-практичних занять і оцінюється сумою набраних балів.

Поточний контроль знань здобувачів здійснюється за двома напрямками:

I – контроль систематичності та активності роботи на лабораторно-практичних заняттях;

II – контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання.

Поточний контроль здійснюється у формі: *усне опитування; фронтальне опитування; індивідуальне опитування; письмові контрольні роботи; тестування.*

Модульний контроль проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті інтегровану оцінку результатів навчання здобувача після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля.

Підсумковий/ семестровий контроль проводиться у формі екзамену у терміни, передбачені графіком навчального процесу.

Семестровий екзамен – форма оцінки підсумкового засвоєння здобувачами теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни, що проводиться як контрольний захід. Завданням екзамену є перевірка розуміння здобувачем програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо. В умовах реалізації компетентнісного підходу екзамен оцінює рівень засвоєння здобувачем компетентностей, що передбачені кваліфікаційними вимогами.

На іспит з іноземної мови виносяться чотири завдання (читання та письмовий переклад зі словником наукової статті з фаху; письмове анотування англійською мовою української фахової статті; тест з граматики, лексики, читання; та співбесіда англійською мовою з питань наукового дослідження здобувача).

9. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Екзамен

Поточне тестування та самостійна робота																				Підсумковий екзаме н	Сума
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12	Т 13	Т 14	Т 15	Т 16	Т 17	Т 18	Т 19	Т 20		
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	40	100

*Теми змістового модуля 1 – Т1-Т5. Теми змістового модуля 2 – Т6-Т10.
Теми змістового модуля 3 – Т11-Т15. Теми змістового модуля – Т16-Т20.*

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
66-74	D	задовільно	
60-65	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

1. Англійська мова: програма навчальної дисципліни для підготовки фахівців в аграрних вищих навчальних закладах II – IV рівнів акредитації / [Безпаленко А.М., Олійник А.Д., Хоменко Л.О., Сиротін О.С.]. – К.: Аграрна освіта, 2004. – 16 с.
2. Герман Л.В., Шастало В.О. Англійська мова: практикум для здобувачів III освітньо-наукового рівня вищої освіти/ Л.В. Герман, В.О. Шастало/ Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В.Докучаєва. – Х.: ХНАУ, 2019. – 157 с.

3. Програма курсу для підготовки аспірантів і здобувачів наукового ступеня кандидата наук до кандидатського іспиту з іноземної мови. – Київ: МОН, 1993. – 12с.
4. English for Specific Purposes (ESP). National Curriculum for Universities: Програма з англійської мови для професійного спілкування. /Г.Є. Бакаєва, О.А. Борисенко, І.І. Зуєнок та ін. – К.: Ленвіт, 2005. – 119 с.
5. Аудіо / відеотека кафедри.
6. Мультимедійні програми.

11.Рекомендована література

Основна

1. Герман Л.В. Англійська мова: посібник для студентів факультету захисту рослин/ Л.В.Герман, І.В.Шульга, Є.Г. Макарьська/ Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В.Докучаєва. – Х.: ХНАУ, 2010. – 245 с.
2. Герман Л.В., Шульга І.В., Макарьська Є.Г. Ділова англійська мова: практикум / Л.В. Герман, І.В. Шульга, Є.Г. Макарьська – Харків: ХНАУ, 2018. – 52 с.
3. Бондар Т.І. Англійська мова для аспірантів та наукових співробітників: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Т.І. Бондар, З.Ф. Кириченко та ін. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 352 с.
4. Чорна В.Л. Ділова англійська мова: посібник для студентів-магістрантів агрономічного факультету/ В.Л.Чорна, О.В.Логінова/ Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В.Докучаєва. – Х.: ХНАУ, 2015. – 78с.
5. Герман Л.В. Ділова англійська мова: посібник для студентів магістрантів агрономічного факультету/ Л.В.Герман, В.О.Турченко/ Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В.Докучаєва. – Х.: ХНАУ, 2014. – 145с.
6. Жук Л.Я. Academic and professional Communication/ Л.Я.Жук, Є.С. Ємельянова, О.Л. Ільєнко/ . – Х.: Міськдрук, 2011. – 268с.
7. Khachaturova M.F. English for Business Contacts / М.Ф. Хачатурова. – К.: издательство «Аконит», 1997. – 265 с.
7. Raven P. Understanding biology/P.Raven,G.Johnson/. – USA: Times Mirror, 1996.- P.165-304.

Додаткова

6. Адаменко П.А., Вейтцман Є.А., Дьяконов Л.П. Англо-русский сельскохозяйственный словарь / П.А. Адаменко, Є.А. Вейтцман, Л.П. Дьяконов. – Москва: Рус. яз., 1983. – 875 с.
7. Герман Л.В., Шульга І.В., Коврига. Англо-український словник термінів з агрономії та захисту рослин. / Л.В. Герман, І.В. Шульга, Ю.В. Коврига. – Харків: ХНАУ, 2019. – 96 с.

8. Кокшарова Н.Ф. Лекции по стилистике (английский язык): учебное пособие / Н.Ф. Кокшарова: Томский политехнический университет. – Томск: Изд-во Томского политехнического университета, 2011. – 104 с.
9. Крисенко С.М. Новітній англо-український, українсько-англійський словник / С.М. Крисенко. – Харків: Промінь. – 2010. – 259 с.
10. Текстотека кафедри.

12.Інформаційні ресурси

1. World journal of agricultural research [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.sciepub.com/journal/WJAR>
2. Sustainable agriculture research [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ccsenet.org/journal/index.php/sar>
3. Outlook on agriculture [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ingentaconnect.com/content/ip/ooa>